

GÜNCEL GÖĞÜS HASTALIKLARI SERİSİ
UPDATES ON PULMONARY DISEASES

01

Editor | Editor

Prof. Dr. Mehmet KARADAĞ

PNÖMONİLER PNEUMONIA

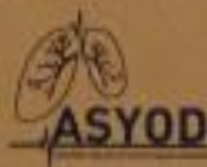
Konuk Editörler | Guest Editors

Prof. Dr. Tefik ÖZLÜ

Prof. Dr. Erhan TABAKOĞLU

Cilt/Volume: 2 Sayı/Issue: 1 Nisan/April 2014

www.akcigersagligi.org

ISSN: 2147-5776

ASYOD

Akciğer Sağlığı ve Yağın Bakım Derneği

GÜNCEL GÖĞÜS HASTALIKLARI SERİSİ
UPDATES ON PULMONARY DISEASES

01

PNÖMONİLER PNEUMONIA

Konuk Editörler | Guest Editors

Prof. Dr. Tevfik ÖZLÜ, Prof. Dr. Erhan TABAKOĞLU

AstraZeneca

Güncel Göğüs Hastalıkları Sempozyumları Serisi
AstraZeneca tarafından kopösuz eğitim desteği ile hekimlerimize ulaştırılmaktadır.

Yayın Kurulu | Editorial Board

Editor | Editor
Dr. Mehmet KARADAĞ

Editor Yardımcıları | Associate Editors
Dr. Akın KAYA
Dr. Kürşat Uzun

Dr. M. Şule AKDAY	Dr. Sultan ESER	Dr. Mehmet Hamdi MUZ
Dr. Melih AKGÜN	Dr. İsmail FAKI	Dr. Candan ÖĞÜS
Dr. Ahmet AKKAYA	Dr. Uğur ÖDÜNLÜBİR	Dr. Bülent ÖZBAY
Dr. İbrahim ARKURT	Dr. Ali Mehmet GÖRGÜNER	Dr. Tulay ÖZDEMİR
Dr. Levent ARYILDIZ	Dr. Ramazan Oktay ÖZÜ	Dr. Sibel ÖZKURT
Dr. Fısun ALATAŞ	Dr. İsmail HANTA	Dr. Tavitik ÖZLÜ
Dr. Ali Nihat ANNAKAYA	Dr. H. Canan HASANOĞLU	Dr. Nihat ÖZKARDIMCI
Dr. Deniz BABAYİĞİT	Dr. Serap HASTURK	Dr. Leyla SAĞLAM
Dr. Ahmet BAŞOĞLU	Dr. Ahmet Hamdi ILGAZLI	Dr. Nihat SAPAN
Dr. Hasan BAYRAM	Dr. Recep İŞİK	Dr. İsmail SARAOĞLU
Dr. Serdar BERK	Dr. Ahmet İLVAN	Dr. İsmail SAVAŞ
Dr. Hayati BİLBİC	Dr. Yavuz Selim İNTEPE	Dr. Ünal ŞAHİN
Dr. Yılmaz BÜLBÜL	Dr. Mehmet KARADAĞ	Dr. Nazan ŞEN
Dr. Erkan CEYLAN	Dr. Pelin KARADAĞ	Dr. Abdurrahman ŞENİĞİT
Dr. Sokhan ÇELİK	Dr. Nurettin KARAOĞLANOĞLU	Dr. Betül TAŞPINAR
Dr. Erdoğan ÇETİNKAYA	Dr. Levent KART	Dr. Turgut TEKE
Dr. Aydın ÇİLEDAĞ	Dr. Zahir KARTALOĞLU	Dr. Salih TOPÇU
Dr. Orhan ÇILDAĞ	Dr. Akın KAYA	Dr. İrfan UÇGUN
Dr. Necati ÇİTAK	Dr. Gamze KIRKIL	Dr. Gaye ULUBAY
Dr. Çağlar ÇUHADAROĞLU	Dr. Mustafa KÖLSUZ	Dr. Ahmet URSAVAŞ
Dr. Figen DEVECİ	Dr. Nurbhan KÖKSAL	Dr. Kürşat UZUN
Dr. Levent ELBEYLİ	Dr. Emin MADEN	Dr. Mehmet ÖNLÜ
Dr. Ahmet Emin ERBAYCU	Dr. Leyla MEMİŞ	Dr. İrfan YALDINKAYA
Dr. Fuat EREL	Dr. Selma METİNTAŞ	Dr. Erkan YILDIRIM
Dr. Mustafa ERELEL	Dr. Muzaffer METİNTAŞ	Dr. Zeki YILDIRIM
Dr. Fuat ERELEL	Dr. Muzaffer METİN	Dr. Hüseyin YILDIRIM
Dr. Simon ERDİNEL	Dr. Arzu MİRİCİ	Dr. Hasan YÜKSEL

**AKCİĞER SAĞLIĞI VE
YOĞUN BAKIM DERNEĞİ**
Ceyhan Altı Katlı Caddesi 1376. Sokak
No: 3302 Beşiktaş, Cankaya/Ankara
Tel: +90 312 287 84 44
Faks: +90 312 287 94 44
akciğersağlığı@gmail.com

www.akciğersağlığı.org

Basım Tarihi
Nisan 2014

Yayın Türü
Yıllık Dergi

Dört Ayda Bir Yayınlanır.

ISSN: 2147-0796

İmtiyaz Sahibi
Akciğer Sağlığı ve
Yoğun Bakım Derneği

Sorumlu Yaz İşleri Müdürü
Akın KAYA

Yazım Kuralları | Instructions for Authors

1. Genel Göğüs Hastalıkları Servisi Akciğer Sağlığı ve Yoğun Bakım Derneği'nin resmi yayını olarak dört yılda bir yayınlanmaktadır.
2. Derginin yayını için Türkiye'de, Türk Dil Kurumu'nun Türkiye ağırlığı veya www.tdk.gov.tr adresi esas alınmalıdır.
3. Derginin amacı göğüs hastalıkları, yoğun bakım ve akciğer solunum hastalıklarına ait güncel bilgileri, tanı ve tedavi ile ilgili prensipleri aktarmak; hekimlere bu alandaki yenilikleri inceleyebilmeye ve bilgilerini tazelemeye imkân sağlamaktır. Yarıllarda konuyla ilgili bilimsel bilgi birikimi ve özellikle son 3 yılın önemli konuları verileri eksiksiz olarak aktarılmalıdır. Konuyla ilgili ulusal verileri de mutlaka içermelidir.
4. Dergide yayınlanacak yazılar, konusunda uzman kişilerden oluşan editör tarafından kabul edilebilir ya da kabul edilmez şeklinde değerlendirilir. Derginin gündemden yazılar editörler tarafından gözden geçirilir. Yazılar aşağıdaki kurallara uygun olarak yazılmalıdır:
5. Türkçe ve İngilizce dört sütunluk 250 kelimedeki kısa hazırlanmalıdır. NLM MESH terimleri <http://www.nlm.nih.gov/mesh/MBrowser.html> adresine ulaşarak bilimsel literatür ile uyumlu 3 tane anahtar kelime belirlemek için alarak verilmelidir.
6. Makalenin ana başlığı bold ve büyük harf yazılır. Birinci alt başlığı bold stilde, ilk harf büyük, diğerleri küçük olarak yazılır. İkinci alt başlığı sadece ilk harf büyük diğerleri tamamı küçük ve sonuna "?" ile bitirilir. Üçüncü alt başlığı trafik sadece ilk harf büyük diğerleri tamamı küçük ve sonuna "?" ile bitirilir.
7. Kaynakların sıradanından yazarların sorumludur. Kaynaklar yazıda geçiş sırasında gire yazılmalı ve metin içinde uygun yerde parantez içinde belirtilmelidir. Referanslar metin içinde kullanılır zamanla numaralandırarak düzenlenir. Metin içinde referans "11" şeklinde dışarı karakteri ile gösterilmelidir. Başlık fazla referans varsa bu durum "11-47" olarak belirtilmelidir. Kaynaklarda belirtilen ileri kaynaklarında İnter Medline'a uygun kaynaklar yapılmalıdır (Br J Radiol, Clin Radiol, J Comput Assist Tomogr, Pediatr Radiol, Radiol Clin North Am) gibi. Kaynak yazısında editör veya daha az yazar varsa bütün isimler belirtilmeli

ve aşağıdaki benzeri gibi düzenlenmelidir. Akciğer sağlığı yazının bulunduğu kaynaklarda ise üç timselden sonra "et al." kullanılmamalıdır.

Örnek:

Dergi: Weidlich JA, Hunt JB, Uthara D, Finkbeiner PE. Chronic obstructive pulmonary disease exacerbation and risk of pulmonary embolism. *Thorax* 2007; 62: 100-4.

Her kitapta aynı yapıldığında aşağıdaki örnek bilgiler ve düzen kullanılmaktadır.

Kitap: Gibson GJ. Lung volumes and elasticity. In: Hughes JMB, Pride NB (eds). Lung Function Tests: Physiological Principles and Clinical Applications. London: WB Saunders, 1999: 45-56.

Tek yazarlı kitap: Cohen TF. Slowly myocardial ischemia and infarction. 3rd ed. New York: Marcel Dekker, 1991.

8. Şekil ve resimler, harita, doküman, kuram çizimleri gösterilecek şekilde hazırlanmalıdır. Metinden ayrı olarak, metin içinde geçiş sırasında gire numaralandırarak verilir. Başlık ve abryonlar ayrı bir sayfada verilir. Kullanılan kısaltmalar alt kısmında alfabetik sıra ile mutlaka açıklanmalıdır. Metin, tablo ve çizimlerle kullanılan ordaklar sayılarla değil de yazılmalıdır. Özellikle tablolar metin açıklama ve kolay anlaşılır hale getirmeye amacı ile hazırlanmalı ve metnin tabloya alınmalıdır.

9. Makalelerin bilimsel, etik ve hukuki sorumluluğu yazarınadır. Makalede kullanılmayan referans bilgilerin kaynaklarını mutlaka belirtmek ve makalede kullanılmayan referans, şekil vb. materyalin kullanımını için yazarın izni alınması gerekmektedir.

10. Yazılar koruyucu editör e-mail ile veya aşağıdaki adrese posta ile gönderilmelidir.

İletişim:

AKCİĞER SAĞLIĞI ve YOĞUN BAKIM DERNEĞİ

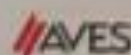
Ceyhan Atıf Katma Çukureli 1370. Sokak No: 20/2

Beşiktaş Çankaya/ANKARA

Telefon: (0312) 287 86 66 - Faks: (0312) 287 36 66

E-Posta: akciger sagligi@gmail.com

Web Adresi: www.akciger sagligi.org

Yayın
İzlenim KAYA

Yayın Koordinatörü
Ali ŞAHİN

Yayın Koordinatörü & Yardımcıları
Gökhan ÇEVRE
Aygün BOZALCI

Yayın Koordinatörleri
Nâzım TÜRKÜLMAZ
Merve AKEREN SAÇLIK
Leda BAŞÇIĞA
Alev AKDOĞAN

İçeri Koordinatörü
Turan Gökdoğan BİNGÖL

Materyal Koordinatörü
Vergil KARA

Proje Asistanları
Esra GÖRÜRÜ
Hakan ERTEK

Grafik Departmanı
Orhan ÖZER
Neslihan YAVAN
Merve KIRIŞ

Baskın

Adres: Büyükdere Cad. No: 95/4
34 994 Mecidiyeköy, Şişli İstanbul / Türkiye
Telefon: +90 212 217 17 16
Faks: +90 212 217 22 82
E-posta: info@avesyayin.org

İçeri: Tık: Herf Kaya

İlk Sayı: Temmuz 2014

Baskı

ADA Ofset Matbaası ve Of. Ltd. Şti.
Orhan Yusu 2. Mahallede 1. J Blok
No 20/2 1. Kat Şişli
İstanbul / Türkiye
Telefon: +90 212 367 12 42

Editörlerden | *From the Editors*

Editör / Editor

Dr. Mehmet BARADAĞI

Misnak Editörler / Guest Editors

Dr. Tsvfik ÖZLÜ, Dr. Erhan TAHARDOĞLU

Geçen yıl Akciğer Sağlığı ve Yoğun Bakım Derneği'nin sıvelli yayını olarak yayımlamaya başladığımız ve dört ayda bir çıkmak üzere yılda 3 sayı çıkarıldığını, Güncel Göğüs Hastalıkları Serisinin, ikinci yıl ilk sayısını Pnömoniler konusunda hazırladık. Sayı editörlerimiz; Prof. Dr. Tsvfik Özlü ve Prof. Dr. Erhan Taharoglu'nun yoğun gayretleri sonucunda kısa süre içerisinde okuyucularıyla buluşan bu sayının tüm meslektaşlarımız için yararlı bir kaynak olacağını düşünüyorum.

Bu sayıda pnömoniler için yıldırdaki literatür bilgileri ışığında tüm yönleriyle güncel geçirildi. Yoğununda zö karşılaşılan ve 2/3'ü ayakta tedavi edilen, çoğununda gelişen pnömonilerden, mevsimsel özellik gösteren influenza pnömonisinden, Ciddi akut solunum yetmezliği sendromuna (SARS), metadilin dirençli *Staphylococcus aureus* pnömonisine, fungal pnömonilere kadar geniş bir yelpazede yer alan tablolar detaylı bir şekilde ele alındı.

Pnömonilerin tanı, tedavi ve komplikasyonları konusunda son derece yararlı bilgiler içeren bu sayının sadece Göğüs Hastalıkları uzmanları için değil, tüm hekimler için güncel bir kaynağa kaynağı özelliğinde olduğunu gururla ifade etmek isterim.

Yoğun bir emek ürünü olan bu eserin hazırlanmasında ve ülkemize kazandırılmasında emeği geçen herkese sonsuz teşekkürlerimi sunarım, sağlık ve esenlikler diliyorum.

Bu Sayı Hakkında...

Geçen yıllarda immüniteyi habusu olan enfeksiyon hastalıkları, önemini büyük ölçüde yitirdi. Yoğun konferandaki iyileşmeler (beslenme, barınma, çalışma koşullarını iyileştirme), hijyen koşullarının düzelmesi (temiz içme ve kullanma suyu, kanalizasyon vb.), etkin aşılar, antibiyotiklerin keşfi, bakım ve destek tedavileri (yoğun bakım, mekanik ventilasyon, sıvı-elektrolit tedavisi vb.) sayesinde artık insanlar enfeksiyon hastalıklarından değil, kalp-damar hastalıklarından, kanserlerden, kazalardan ölüyorlar. İnçok enfeksiyon hastalığı neredeyse etadike edileb/ediliyor. Ancak bunun istisnai solunumsal enfeksiyonlar ve HIV. Pnömoniler, influenza, tüberküloz halen en ölümcül hastalıklar arasında ve yeni solunumsal ajanlara (SARS, MERS, Hanta virüs vb.) bağlı salgınlar halen en ölümcül semaryoların konusu olmaya devam ediyor. Günümüzde diyabet, kronik böbrek hastalığı, kemik iliği ve solid organ transplantasyonları, kanserler, immünsupresif ilaçların kullanımı, yoğun bakım tedavileri gibi pek çok neden, solunum sistemi enfeksiyonlarının önemini artırmaya neden olmuştur.

Güncel Göğüs Hastalıkları Serisinin bu sayısında solunumsal enfeksiyonlarla ilgili güncel gelişmeleri ele aldık. Yeni ajanlar, yeni veriler, yeni yaklaşımları, yeni tedavileri güncel geçirdik. Birinci ve 2. bazamakta solunumsal enfeksiyonlarla karşılaşılan hekimlerin, poliklinikte ve klinikte hastaları yönetirken ihtiyaç olan güncel bilgileri derli toplu vermeyi amaçladık.

Bu sayıyı ortaya çıkaran, değerli bilim insanlarımızı, meslektaşlarımızı çok teşekkür ediyoruz. Onlar Türkiye'nin birikimi... Bu projeye inandıkları, çok değerli zaman ve emeklerini ayırdıkları için kendilerine şükran besliyoruz.

Yararı olmasını diliyorum...

İçindekiler | Contents

Türkiye’de Toplumda Gelişen Pnömoni Verileri • Dr. Yılmaz Bulbul	1
<i>Community-Acquired Pneumonia Data in Turkey</i>	
İnfluenza Sezonu Pnömonileri • Dr. Teyfik Özalp	11
<i>Pneumonia during Influenza Outbreak Seasons</i>	
SARS, MERS-CoV, Hanta Virus Pulmoner Sendromu • Dr. Emin Maden	18
<i>SARS, MERS-CoV, Hantavirus Pulmonary Syndrome</i>	
Toplum Kökenli Metisilin Dirençli Staphylococcus Aureus Pnömonisi Ne Kadar Önemli? • Dr. Duran Toru	27
<i>What Is the Importance of Community-Acquired Methicillin-Resistant Staphylococcus Aureus Pneumonia?</i>	
Fungal Pnömoniler: Hangi Hastada, Ne Zaman, Hangi Tedavi? • Dr. Ege Çetinoğlu, Dr. Ahmet Uzuncaz	35
<i>Fungal Pneumonia: Which Patient, When, Which Treatment?</i>	
Ağır Pnömonide Steroid Tedavisi • Dr. Erhan Tobakoğlu	48
<i>Steroid Therapy in Severe Pneumonia</i>	
Aspirasyon Pnömonisi • Dr. Ebru Çakır	52
<i>Aspiration Pneumonia</i>	
Tedaviye Yanıtız, Rezidüsyonu Geçikmiş ve Tekrarlayan Pnömoniler • Dr. İsmail Ertan	59
<i>Nonresponse, Delayed Resolving and Recurrent Pneumonia</i>	
Hastane Kökenli, Ventilatör ve Sağlık Bakımıyla İlişkili Pnömonide Tedavi • Dr. Gökdeniz Altıay	70
<i>Treatment of Hospital-Acquired Pneumonia, Ventilator-Associated, Healthcare-Associated Pneumonia</i>	
Pnömoni ve Biyobelirteçler • Dr. Serap Duru	78
<i>Pneumonia and Biomarkers</i>	
Pnömoni Komplikasyonlarında Cerrahinin Yeri • Dr. H. Volkan Kara	86
<i>Surgery for Complications of Pneumonia</i>	
İnfluenza Aşısı Son Karar: Yaptıralım mı? Yaptırmayalım mı? • Dr. Evrim Eylem Akgenç	92
<i>Influenza Vaccine Last Decision: Is It Necessary or Not?</i>	
Pnömonik Aşları • Dr. Mahşuk Taylan	98
<i>Pneumococcal Vaccines</i>	
Pediyatrik Pnömoni Hastalarında Yeni Viral Etkenler • Dr. Hazan Yüksel, Dr. Ahmet Türkeli	106
<i>New Viral Pathogens among Pediatric Patients with Pneumonia</i>	
Toplum Kökenli Pnömoni Sebepi Olarak İnhaled Kortikosteroidler • Dr. Serhat Erol	117
<i>Inhaled Corticosteroids as a Cause of Community-Acquired Pneumonia</i>	

Yazarlar | Authors

Yrd. Doç. Dr. Evrim Eylem AKPINAR

Uşak Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı, Ankara

Doç. Dr. Güldeniz ALTIAY

Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı, Edirne

Prof. Dr. Yılmaz SÜLBÜL

Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları Bilim Dalı, Trabzon

Doç. Dr. Ebru ÇAKIR EDİS

Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı, Edirne

Uzm. Dr. Esgü ÇETİNOĞLU

Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı, Bursa

Uzm. Dr. Serap DURU

Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları Kliniği, İzmir

Doç. Dr. Esra ERTAN

Yenişehir Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Göğüs Hastalıkları Kliniği, İstanbul

Uzm. Dr. Serhat EROL

Sağ Sol Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Göğüs Hastalıkları Kliniği, İzmir

Yrd. Doç. Dr. H. Volkan KARA

Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalı, İstanbul

Doç. Dr. Emin MADEN

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı, Ankara

Prof. Dr. Tevfik ÖZLÜ

Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı, Trabzon

Prof. Dr. Erhan TARAKOĞLU

Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı, Edirne

Yrd. Doç. Dr. Mahşuk TAYLAN

Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı, Diyarbakır

Yrd. Doç. Dr. Ümran TORU

Dumlupınar Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı, Kütahya

Uzm. Dr. Ahmet TÜRKELİ

Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları Bilim Dalı, Manisa

Doç. Dr. Ahmet URSAVAŞ

Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı, Bursa

Prof. Dr. Hasan YÜKSEL

Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları Bilim Dalı, Manisa